

Nr 184.

Av herr **Weijne m. fl.**, *angående inrättande av en central konsulentverksamhet för gymnastik med lek och idrott i folkskolor m. fl. undervisningsanstalter m. m.*

Frågan om omläggning av den statliga gymnastikinspektionen vid folkskolor m. fl. undervisningsanstalter har sedan länge varit aktuell. Efter att först ha upptagits av 1915 års gymnastikkommitté, ha därefter såväl skolöverstyrelsen som 1924 och 1927 års gymnastiksakkunniga behandlat frågan. Slutligen hemställde 1928 års riksdag om framläggande av förslag i ämnet. Riksdagen tänkte sig därvid inrättandet av konsulentbefattningar för undervisningen i gymnastik med lek och idrott vid folkskolorna samt vissa andra läroanstalter.

Med anledning av 1928 års riksdagsskrivelse framställde Kungl. Maj:t proposition till förra årets riksdag. I propositionen föreslogs inrättandet av sju gymnastikkonsulentbefattningar. Kostnaden härför beräknades till 82,000 kronor per år, varav lön 42,000 kronor och reseersättning 40,000 kronor. Härtill skulle emellertid komma såväl tillfällig löneförbättring som dyrtidstillägg. Till jämförelse kan nämnas, att de nuvarande gymnastikinspektörernas resekostnader uppgå till omkring 50,000 kronor per budgetår, samt att riksdagen under de senare åren anslagit ett årligt belopp av 20,000 kronor till gratifikationer åt nämnda befattningshavare.

Riksdagen avslag emellertid propositionen med stora majoriteter i båda kamrarna samt anslag även för innevarande budgetår 20,000 kronor till gratifikationer åt gymnastikinspektörer.

Avslaget torde icke ha haft sin grund i någon önskan att bibehålla den nuvarande gymnastikinspektionen. I stället var det säkerligen rädsla för tillskapandet av en ny och dyrbar organisation, som var motivet för ställningstagandet. Denna organisation hade dessutom givits så vidsträckt uppgifter, att man med en till visshet gränsande sannolikhet kunde säga, att krav på anställandet av ytterligare befattningshavare mycket snart skulle komma att framställas. Sålunda hette det i departementschefens anförande till statsrådsprotokollet, att konsulenterna skulle ha till sin huvudsakliga uppgift att genom upplysnings- och instruktionsverksamhet främja arbetet för fysisk fostran såväl i det egentliga skolarbetet inom folkundervisningsanstalterna som ock, och detta vore icke det minst viktiga, inom det frivilliga gymnastik- och idrottslivet i vårt land. Denna vidsträckt uppgift skulle säkerligen kunna ge arbete åt en konsulent i varje län, ja t. o. m. inom varje inspektionsområde.

Under debatten i första kammaren gav också herr Olof Olsson uttryck åt den meningen, att man hade mycket svårt att få något riktigt grepp på konsulenternas funktioner. Han meddelade vidare, att han kunde vara med om tre konsulenter men tillkännagav även vissa sympatier för tanken på en rikskonsulent.

Enligt vårt förmenande bör gymnastikinspektionen snarast avskaffas och detta arbete övertagas av statens folkskoleinspektörer. Samtidigt härmed bör man dock skapa en central konsulentverksamhet för gymnastik med lek och idrott i folkskolorna och vissa andra läroanstalter. Denna organisation måste emellertid från början erhålla så fasta och begränsade uppgifter, att någon fara för en senare större utgiftsökning icke kan föreligga. I stället torde det vara möjligt att på detta område vinna en avsevärd besparing. Som redan antytts, uppgå de årliga kostnaderna för gymnastikinspektionen till omkring 70,000 kronor, och i årets statsverksproposition meddelas, att skolöverstyrelsen velat höja detta belopp med ytterligare 10,000 kronor. En central konsulentverksamhet skulle säkerligen kunna bedrivas för en väsentligt lägre kostnad.

Närmast till hands torde ligga att inrätta en rikskonsulentbefattning. Innehavaren av nämnda tjänst skulle få till huvudsaklig uppgift att vara de olika skoldistrikten till tjänst med råd och upplysningar vid inrättandet av nya gymnastiklokaler samt inköp av gymnastikmateriel. Dessutom borde han stå till förfogande för instruktionsmöten i olika delar av landet. Möjligen skulle han för att fylla dessa uppgifter behöva ha vid sin sida en eller två biträdande konsulenter. Vi vilja icke ta någon bestämd ståndpunkt i detta avseende men framhålla som ett oefftergivligt krav, att organisationen gives den karaktär, att en starkare utsvällning icke behöver befaras, samt att besparing uppstår i jämförelse med nu utgående kostnader för gymnastikinspektionen.

Med stöd av det anförda tillåta vi oss vördsamt föreslå,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om förslag till nästkommande riksdag angående inrättandet av en central konsulentverksamhet för gymnastik med lek och idrott i folkskolor m. fl. undervisningsanstalter samt i samband därmed den nuvarande gymnastikinspektionens avskaffande.

Stockholm den 20 januari 1930.

Josef Weijne.

Jones Erik Andersson
i Ovanmyra.

A. Olsson
i Mora.